

ABONAMENTUL:

Pe un an . . . 28.— Cor.
Pe jumătate an 14.— „
Pe 3 luni . . . 7.— „
Pe o lună . . . 2.40 „

Pentru România și străinătate:

Pe un an . . . 40.— franci.
Telefon
pentru oraș și interurban
Nr. 750.

ROMÂNUL

REDACTIA
și ADMINISTRATIA
Strada Zrinyi Nrul 1/a

INSERTIUNILE
se primesc la admini-
stratie.
Multamite publice și Loc
deschis costă șirul 20 fil.
Manuscrisurile nu se în-
napoiază.

Idealul național.

Marele discurs al dlui Al. Marghiloman.

Arad, 13 Februarie.

Am amintit la timpul său despre marele discurs politic al dlui *Alexandru Marghiloman*, șeful partidului conservator din România, ținut cu prilejul banchetului dela 3 Dec. v. al partidului. Am fi dorit să avem atunci imediat textul autentic al acestui discurs, — noi îl luasem după ziarele ungu-rești, — dar din motive pe cari le va înțelege ori-cine nu ne-a fost posibil să-l primim.

Acum însă, suntem în plăcuta situație să putem prezenta on. noștri cetitori următoarele părți mai importante din marele discurs politic al dlui Al. Marghiloman:

„...Are România un ideal național? Tre-bue România să aibă un ideal național?

— **Răspund cu tărie, da! la ambele în-trebări!**

Idealul național isvorește din instinctul de conservare al poporului.

Un popor mic, care are, însă, simț politic, cum îl are Românul, simte că e o necesitate absolută ca el să crească. Popoarele mici au o viață economică, care devine din ce în ce mai grea și însușă existența lor e din ce în ce mai amenințată.

Cum poate crește un popor?

El crește mai întâi înmulțindu-se. În acea-stă privință pânțelele femeii române e bine-cuvântat.

Nouă, care administrăm, ne incumbă sar-cina ca, prin îngrijire sanitară și sufletească, să facem ca virtutea prolifică a femeii ro-mâne să nu fie numai chinul steril al zămislir-

rei, ci pepiniera de ființe sănătoase fizicește și sufletește.

Cum mai crește încă un popor?

Intrupând toate fracțiile de neam care nu sunt în limitele politice ale statului.

Există în această privință un curent în România? Este el orientat și bine orientat? Dar cine poate tăgădui aceasta.

Dar tocmai pentru că există și pentru că toți îl împărtășim, trebuie să știm să tăcem și în taină să lucrăm fără preget, pentru în-făptuirea lui.

Pentru realizare multe și mari pot fi greu-tățile. Și pentru că constat acest avânt eroic, în tinerețea unui popor, trebuie să fii atent să nu betejești statul, căci dacă statul se beteje-ște, se surpă toate aspirațiunile neamului.

Reclam atunci pentru mine, ca cetățean și ca șef de partid, nu numai dreptul de a tă-cea, dar mai ales dreptul de a fi liber în mișcă-rile mele.

Dacă lucrul e lesne sufletește, înfăptui-rea e grea și nu o poți avea decât prin pregă-tiri liniștite.

Știu bine că toată lumea nu aprobă felul meu de a fi. Unii: firi vijelioase, nu se împacă cu temporizarea. Alții: firi mai puțin alese, merg până a suspecta intențiile și a-mi atribui reticențe mintale.

Nu mă plâng! Când ai onoarea să fii șef ul unui partid mare, liber în cugetare, inde-pendent în mișcare, nu poți să primești numai parfumul florii, fără a-i simți și spinul ei.

Imi este indiferent să trec „per augusta”, dacă pot astfel să înlesnesc țării mele să a-jungă „ad augusta”.

Vom realiza idealul nostru. Nu vom fi însă prin aceasta numai un popor mare și tare, dacă nu întindem solicițundea noastră și spre alte idealuri. Trebuie refăcut un ideal etic.

...Ne trebuie o nouă îndrumare a învățămân-tului, care să ne dea adevărata cultură. Nu e adevărată cultura dacă nu are la baza ei sen-timentul de ordine, respectul proprietății și libertății, respectul angajamentelor.

Mai este un ideal la care trebuie să vă gân-diți: o mai bună și mai largă justiție socială.

Justiția socială! nu e o simplă operație aritmetică, cu câteva pogoane de pământ, așa cum și-au închipuit-o unii! Justiția so-cială vrea ca toate puterile statului să con-vergeze spre 2 țeluri. Să pui pe om în situație de a scoate din instrumentul lui de trai: pământ, meșteșug, carieră, maximum de bine ce el poate da. Să pui pe om ea, cunoscându-și toate drepturile lui și putându-le exercita în deplină libertate, să ajungi a găsi la toate trep-tele majoritate de oameni, mulțumiți de a se simți cetățeni ai acestei țări.

Vedeți cât e de făcut.

D-v. tineri cărora le este îngăduit pers-pectivile cele mai depărtate, când veți fi a-juns pe coama pe care mă aflu eu și veți fi la rândul vostru generația care se duce, dar care se uită cu dragoste și îngrijorare la ge-nerații cari vin, să aveți mândria de a vă zice: că ați plecat tot mai mult sufletul con-servator către mulțime și ați consolidat un corp de doctrină politică și socială, care for-mând legătura sufletească între membrii par-

Cioplitorul de cruci.

De Gheorghe Coșbuc.

Am văzut odat'o cruce
Slove-având săpate'n ea:
Iată, simt că iar mă duce
Gândul să-mi evoc chenarul
Scrisului cel plin de-amarul
Celui ce scriea.

Nu era dibace dalta,
Dar prin ascuțitul ei
N'ar fi plâns mai jalnic alta!
N'ar fi spus mai trist durerea
Jalei resemnată'n vrerea
Vecinicilor Zel!

El cioplea. Și'n casă fumul
Galbenei tămăi și-un vers
Petreceau cu bocet drumul
Ce-l luară făr'de veste
Două vieți, pe-un drum ce este
Cel din urmă mers.

Celui care scrie-acestea.

Simplă fu și-atât povestea:

„Tânăra muri născând
Iar pe-al nostru 'ntr'altă lume.
Pân'a nu avea nici nume,
Și-l chemă'n curând”.

S'auzea, pe vânt de vară,
Cum bat coase 'n guri de văi
El cioplea în soare-afară
Intre-aduse pietre-o cruce:
Vai, de-ar fi știut c'aduce
Asta pentru-ai săi!

Iar pe lacrima căzută
Dalta, ca pe-un semn făcut,
Se 'nfigea gemând bătută,
Când gema bătând ciocanul —
Numal bietul om sârmanul
Nesfârșit de mut!

Eu eram copil. De dânsul
Nu-mi păsa că-l trist astiel,
Nu-mi păsa să știu ce-l plânsul
Celor adunați în casă:

Mintea-mi sta țințit atrasă

Numai către el.

Să-l urmez ce slove sapă,
Să mă lupt cetind ce-a scris;
Și pe-al petrei câmp o apă,
Ce era din lacrimi strânsă,
Cum cădea prin gropi, ca plânsă
De-acel câmp deschis,

Si-umplând scocul cioplitorii
Cum cergea prin el precum
Urma roșilor trăsuri,
Scurge apă 'n lungi șiroaie,
Când se svântă dup'o ploaie
Desfundatul drum...

Dar de ce-mi vin astea 'n minte
Dup'-atât amar de vreme?
Oh, putere-a vrerii siinte,
Cine ești tu, glasul care
Din adânc atât de mare
Amintiri rechemi?

Numărul poporal pe 1 an 4. cor.

Prețul unui exemplar 10 fileri.

Numărul poporal pe 1/2 an 2 cor

- Jitari George, căs.
- 150 Lascu George căs., (bolnav)
Lascu Ioan
Lupu Dimitrie, căs., are 1 copil, (rănit) și
Lupu George, (mort), (2 frați)
Lupu Ioan, căs., (dispărut)
Lupu Teodor, căs., (dispărut) și
Lupu George c., are 1 copil, (rănit), (3 frați)
Mehelean George, c.
Marienuț Iovan, căs., are 3 copii
Marușter Vasile, căs., are 2 copii
- 160 Mihuț George, căs., are 2 copii
Mihuț Ioan, căs., are 1 copil
Mihuț George căs., are 1 copil, (rănit) și
Mihuț Demian corp., c., (rănit), (2 frați)
Mihuț Ioan, nc., (dispărut)
Mihuț Ioan, nc.
Mihuț Ioan c., are 1 copil, (rănit) și
Mihuț Demian, nc., (2 frați)
Mihuț Petru, nc.
Macuța George George, c.
170 Macuța Ioan, c., are 3 copii
Motorca George, c., are 1 copil
Motorca Petru, c., are 4 copii
Moldovan George (bușa), nc., (prins)
Moldovan Iustin, nc.
Moldovan Ilie, nec., (rănit)
Moldovan Mladin, căs.
Moldovan Augustin, căsătorit
Moldovan George, serg., c., are 2 c., (rănit)
Moldovan Petru c. și
- 180 Moldovan Ioan, c., (3 frați)
Moldovan George (Mangu), nc., (rănit)
Moldovan Trăian, c., are 2 copii
Moldovan Trăian a. Antone, c.
Moldovan Petru a. Gavril, nc.
Moldovan Demian, c., are 1 copil
Moț Ioan (Onica), c., are 1 copil
Moț George (bușa), c., are 1 copil
Moț Mihai, c., are 2 copii
Moț Petru (nincu), c., (rănit de 3 ori)
- 190 Moț Medrea, c., are 2 copii
Moț Onuț, serg., c., are 3 copii
Moț George, c., are 1 copil și
Moț Ioan, nc., (2 frați)
Moț Ioan, c., are 2 copii, (rănit)
Moț Georgiță, c., are 1 copil
Moț Demian, c., are 1 copil, (prins) și
Moț Petru, c., are 3 copii, (2 frați)
Moț Georgică, c., are 3 copii
Moț Ioan, corp., c., are 3 copii
- 200 Moț George, c., are 3 copii
Moț Mladin, serg., c., are 2 copii, (prins)
Moț Petru nc., (4 frați)
Moț Todor, corp., c., are 2 copii, (rănit) și
Moț George (giuca), c., (rănit), (2 frați)
Moț Todor (merceu), c., are 2 copii
Moț Ioan nc., (rănit și prins)
Moț Petru nc.
Moț George, c., (bolnav)
Moț Ivantie, c., are 2 copii, (rănit)
- 210 Moț George-Costan, c., are 2 copii
Moț Ioan, c., are 2 copii
Moț George, corp. c.
Moț Șandor, nc.
Moț Ioan-Costan, c., are 1 copil

dicarea războiului sfânt asupra schismaticilor și necredincioșilor din vecinătatea Ungariei, iar pe dânsul să-l numească căpitan general al acestei expedițiuni.

În urma acestor stăruințe neîncetate ale regelui, Papa Innocentiu invită în anul 1356 întregă creștinătatea catolică, să facă rugăciuni pentru învingerea și viața îndelungată a regelui Ludovic, care și-a propus să se ridice cu războiu asupra necredincioșilor și schismaticilor din Serbia și din ținuturile vecine ale regatului și ca Dumnezeu să-i dăruiască familie număroasă, copii mulți, moștenitori ai vrtuților sale⁷⁾.

Aceste au fost cauzele războiului celui sfânt asupra Slavilor din peninsula balcanică, și a Românilor dela Dunăre, un războiu, pentru care regele Ludovic se pregătise în continuu în timp de 13 ani, și pentru care făcuse jurământ la mormântul regelui Ladislav cel sfânt, că va călca pe urmele sale⁸⁾.

(Va urma).

⁷⁾ Theiner, Monumenta hist. Hung. II. 27.

⁸⁾ Fejér, Cod. dipl. Hung. vol. IX. I. 58—168. — Fessler, Gesch. v. Ungarn. II. (1869), p. 90.

- Moț Petru-Cobi, c., are 1 copil
Neamț Ioan c., (rănit)
Neamț Demian, c., are 2 copii
Nemes Ioan c.
Oprea Petru, nc.
- 220 Olariu George, nc., (prins)
Olariu Petru, nc., (mort)
Olariu Ioan, c., are 2 copii
Popa Todor, căs., are 1 copil și
Popa Vasile necăs., (2 frați)
Popa George, căs., are 1 copil și
Popa Teodor, c., (2 frați)
Popa Simeon, c., are 1 copil și
Popa George, c., (2 frați)
Popa Nicolae, c., are 1 copil
- 230 Popa Todor, corp., c., are 1 copil
Popa George, corp., c., are 1 copil și
Popa Petru, corp., c., (rănit), (3 frați)
Popa George, căs., are 5 copii
Popa Ioan nc., (bolnav)
Plav Petru, nc.
Plav Dimitrie, c., (rănit)
Plav George, c., are 2 copii
Pescar Petru, nc.
Precup George, c., are 1 copil
- 240 Popescu Mladin, c., (rănit)
Pribac Pavel, c., are 3 copii
Păcurariu Ioan, c., are 2 copii, (rănit)
Păcurariu Todor, nec.
Păcurariu Trăian, nec., (rănit)
Păcurariu George, nec.
Păcurariu Petru, nec.
Păcurariu Ioan-Selcușan, c., are 2 c., (disp.)
Petica George, c., are 2 copii
Petica Petru, nec.
- 250 Petica Isaia, c., are 1 copil, (rănit și prins)
Preda Lazar, nec.
Raț Mhail, c., are 2 copii
Raț Nica c., are 1 copil
Tătar Dimitrie, c., are 2 copii, (rănit)
Tătar Ioan-Motorcu, c.
Tătar Ioan-Motoru, c.
Tripon Ioan, c., are 1 copil
Sas George, c., (rănit) și
Sas Petru, c., are 1 copil, (2 frați)
- 260 Sas Dimitrie, nec.*)
Sas Petru a. Floria, serg., nec., (rănit)
Sas Ioan, serg., nec., (rănit a doua oară)
Sas George, nec., (3 frați)
Sas Ioan a. Onu, c., (rănit) și
Sas George, corp., c., are 2 copii, (2 frați)
Sas Medrea, c., are 1 copil
Stan Todor, nec., (rănit)
Stan Gavril, c., (rănit)
Stan Petru, c., are 1 copil, (rănit)
- 270 Stan George, nec.
Stanca George, c., are 1 copil și
Stanca Onuț, căs., are 1 copil, (2 frați)
Stanca Demian, căs., are 4 copii
Stanca Teodor, căs., are 2 copii
Stanca Demian, căs., are 2 copii
Stefan Ioan, căs., are 2 copii, (rănit)
Stefan George, căs., are 1 copil, (rănit)
Săbău Ilie, căs., are 1 copil
Săbău Onuț, căs., are 2 copii
- 280 Serb Petru, căs., are 3 copii
Serb Demian, nec.
Suciu Ioan, nec.
Suciu Petru, nec. și
Suciu George, corp., căs., (mort), (2 frați)
Susan Petru, căs., are 2 copii, (rănit)
Toma Todor, c.
Toma George, c., (rănit)
Toma Demian, nec.
Toma Petru, nec.
- 290 Toma Demian, nec.
Toma Ioan, serg., c., are 1 copil, (rănit)
Tercu Petru, căs., are 3 copii
Tercu George, căs., are 1 copil
Ursuț Mladin, căs., are 1 copil
Vancu Todor, căs., are 1 copil, (rănit)
Vancu Todor, căs., are 1 copil
- 298 Vancu George, căs., are 1 copil, (dispărut)
Și 10 neromâni.

Concediați pe timp nehotărît:

- Babă Petru, căs., 5 copii
Bodea Toader, căs., are 1 copil
Bardan Gavril, necăsătorit

*) Ostașul D. Sas a luat parte la toate luptele din Serbia, începând dela 1 August și în 3 rânduri în Galiția și n'a primit nici o rană, până când camarazii din jurul lui toți au căzut, — ori răniți ori morți.

- Buda Ioan, căsătorit, are 2 copii
Blaj George, căsătorit, are 5 copii
Cosma Simion, căsătorit
Chismore Gavril căsătorit
Dehelean Ioan, căsătorit, are 2 copii
Dehelean Simion, căsătorit, are 1 copil
- 10 Gabor Petru, căsătorit, are 2 copii
Grozav Ioan, căsătorit, 3 copii
Grozav Ioan (cârm), căs., 2 copii
Pacurariu Mihai
Petica Marian, căs., are 1 copil
Popa Petru, căs.
Sas Dimitrie, căsătorit, are 4 copii
Zimbran Todor, căsătorit
- 18 Moldovan Emil

Asentați în Decembrie 1914:

- Ardelean Ioan, căsătorit
Buda Ioan, căsătorit, are 2 copii
Buda Petru, căs., are 1 copil
Berar George, căs., are 1 copil
Dehelean George, căsătorit, 2 copii
Galde Petru I. D., căsătorit, are 1 copil
Galde Todor (a jovi), căs., 1 copil
Galde Iacob, căsătorit, 2 copii
Gabor George (toca), căsătorit
- 10 Galde Mihai, căsătorit, 1 copil
Moț Ioan, căs., are 2 copii
Moț George, căsătorit, are 3 copii
Mihuț Todor, căsătorit, 1 copil
Moț Petru I. Mihai, căs., are 3 copii
Neamț Gavrilă, căsătorit
Olariu Simion, căsătorit, are 4 copii
Olariu Simion, căs., are 2 copii
Oprea Petru, căsătorit, are 1 copil
Pacurariu George, căsătorit
- 20 Poenar Pavel, căsătorit, are 2 copii
Popa Simeon (pampi) căsătorit
Stan Mladin, căs.
Petica George, căsătorit, are 1 copil
Tătar George, căs., are 1 copil
Tătar Petru, căsătorit, are 1 copil
Vancu Ioan, căsătorit, are 1 copil
- 27 Vancu Petru a. Mitru, căs., 2 copii.
Notă: Comuna Măderat, com. Arad, are 2400 locuitori, din cari circa 100 sunt neromâni. — Abia jum. din locuitori se ocupă cu plugăritul, ceilalți toți sunt — adevărați — lucrători de vie.
Comunicat prin: Petru Vancu, inv.

România neutrală.

Birou internațional de informațiuni în București.

Declarațiile dlui deputat Dr. Teodor Mihali.

„Pesti Hirap” publică în nrul său dela 12 Febr. a. c. următorul articol primit dela corespondentul său din București, d. Vészi Ferencz:

— Privirile Europei se îndreaptă cu interes spre România. Niciând, probabil, acest stat mic n'a avut un rol mai important în politica mondială, ea și acum în toată marelui războiu mondial.

În urma svonurilor răspândite, opinia publică europeană zi de zi tot în alte și în alte culori, așa zicând, vede atitudinea României. Într-o zi i se svonește neutralitatea, în cealaltă zi se svonește aplecarea ei spre tripla înțelegere, apoi iarăși alte svonuri pretind a ști despre aplecarea ei spre monarhie. Toate svonurile se deosebesc, dar nici unul nu poate fi considerat serios, autentic și sigur. Deocamdată se pot face numai combinațiuni, nimenea nu știe ceva sigur. Atâta se poate constata, că aici în capitală populația și militia e stăpânită de o dispoziție războinică.

Asta o permit nu pentru că acest fapt ar avea mare importanță relativ la atitudinea României, deoarece în realitate nu o are. Prin întrebuintarea diferitelor mijloace ale provocării dispoziției, clasa de mijloc a poporului român de azi până mâne o poartă dispune după plăcere. Românul de temperament și sânguinic se lasă ușor influențat prin cuvinte sunătoare și și prin prin promisiuni vagi, iar după cum o dovedește aceasta evenimentele din trecut, se și nizuiesc să-l exploateze în această direcție.

Este mult mai important a se ști — și apreciind serios evenimentele numai acest fapt singur poate fi luat în considerare, — care este dispoziția cercurilor diriguitoare, precum și felul cum acestea văd atitudinea României în viitor. Este adevărat, că vechiul ideal național: *Ardealul*, trăiește în inima fiecărui Român, dar aceia cari judecă mai calm sunt conduși de convingerea, că lupta pentru acest vechiu ideal ar însemna catastrofa națiunii române. Bine știu ei, că România are un singur dușman, iar acesta este numai *Rusia*, care în ca-

zului războiului victorios cu o a doua Plevnă ar răsplăti alianța României. Se știe, că România n'ar putea să-i fie aliată Rusiei, ci numai vasală.

Opoziția parlamentară română pregătește un atac vehement împotriva guvernului. În consecință membrii guvernului sunt rezervați în facerea declarațiilor.

Din convorbirile pe cari le-am avut cu politicienii din anturajul guvernului, pot însă să fac deducțiunile mele, că *cercurile competente din România nu doresc războiul*, guvernul nu se lasă influențat de nici o dispoziție ci se năzuiește să mențină neutralitatea de acum a României. În zilele apropiate, deși nu se va hotărî, dar probabil situația se va cristaliza și va slăbi acea nesigurantă chinuitoare, care caracterizează actuala situație.

O dovadă despre îndulcirea situației este și faptul, că guvernul român vede cu ochi buni înființarea unui *biroiu internațional de informațiuni în București*, care va realiza comunicațiunea cu prizonierii de război din Rusia și Serbia. Am avut prilejul să vorbesc în această chestie cu deputatul dietal d. *Teodor Mihali*, președintele partidului național român (nu a partidului, ci a clubului parlamentar român. — N. Red.), care în prezent petrece în București.

Dsa a fost puțin surprins, când l'am vizitat la locuința dsale la hotel, dar m'a primit foarte afabil.

— *Înainte de toate declar, — a spus d. Teodor Mihali, — că am venit aci în chestii familiare. Sofia mea e bucureșteancă și venim adeseori aci. Dar de astă dată, îți mărturisesc, și un alt scop m'a adus aci.*

Am primit foarte multe scrisori din partea familiilor prizonierilor noștri în Rusia și Serbia, să fac ceva, de a se putea mijloci comunicația cu ei prin România. Intre alții, m'a rugat și d. *Palmer Kálmán*, consilier al Casei magnaților, că în urma legăturilor mele din România să mă interesez despre soarta fiului său, care se află rănit în Kiew, căruia d-sa îi trimisese scrisoare și bani, dar n'a primit până acum nici o știre despre el. Cu bucurie pot să vă comunic, că în scopul acestei chestii umanitare am reușit să obțin sprijinul dlui director al băncii „Marmorosch Blank”, care bancă, se știe, are legături aproape cu toate centrele din Rusia și Serbia și în consecință speriez că va reuși să se poată primi informații despre prizonierii de război și să li se poată trimite acestora bani.

— D. *Paspati*, directorul băncii, mi-a promis că d-sa va organiza și va conduce această acțiune. În timpul cel mai scurt d-sa va câștiga toate informațiile necesare, va mijloci trimiteră banilor iar pentru aceasta institutul nu va cere nici o plată, numai chiar acoperirea cheltuelilor efective. Iar aceste cheltueli le va pretinde numai dela cei mai cu stare, câtă vreme celor săraci le face absolut gratis. Guvernul român a fost foarte afabil față de noi și ne-a dat posibilitatea să putem iniția o acțiune filantropică în scopul înființării biroului de informațiuni.

— *Azi am fost la primul-ministru român, care m'a asigurat despre cel mai larg sprijin din partea guvernului. D-sa a permis să putem organiza în România colecte și concerte filantropice în acest scop. O cântăreată de operă originară din Sibiu: d-na Triteanu, (ziaristul a făcut-o d-soară. — N. Red.), a și organizat aici pentru răniți mai multe concerte reușite. Notez, că „Marmorosch Blank” va căuta să se pună în contact cu „Crucea Roșie maghiară”, cu care împreună vor conlucra în interesul cauzei. De altfel zilele acestea d. director Paspati va călători în acest scop la Budapesta”.*

De bună seamă mulți dintre cetitorii noștri de lungă vreme n'au primit nici o știre despre ai lor ce se află în prisoare. Aceștia de sigur vor primi cu bucurie raportul meu. Spre orientare notez deci, că explicații mai amănunțite poate servi, deocamdată, d. deputat dietal *Teodor Mihali* (în Dej).

Adresați-vă dlui cu încredere. În dsa veți găsi o inimă umană, înțelegătoare și caldă”.

Din ședința Dumei.

Declarațiunile ministrului de externe Sassonow. — Votarea unei motiuni.

Din comunicatul biroului ungar de corespondență asupra ședinței de Marți a Dumei rusești reținem următoarele:

După discursurile președintelui Dumei **Rodsianko** și a prim-ministrului **Goremkyn**, cari pun în vedere triumful Rusiei în actualul război, a luat cuvântul ministrul de externe **Sassonow**, care a declarat între altele:

— *Relațiile ruso-române sunt de-o cordialitate durabilă*, dovadă manifestațiunile rusești din România, cari în toamnă au scos în relief sentimentele Românilor. *Relațiunile cu Grecia sunt deasemenea cordiale.*

D-voastră așteptați de sigur — a continuat **Sassonow** — ca să relev cu deosebire atitudinea acelor state, cari nu sunt implicate în actualul război, dar cărora avantajile proprii le demandă să se alătore cauzei Rusiei și a aliaților sale. De fapt opinia publică a acestor state, care este din tot sufletul pentru realizarea idealurilor lor naționale, s'a exprimat deja de mult în acest senz. Nu pot însă intra în meritul acestor chestiuni, deoarece guvernele acestor țări, cu cari stăm în relațiuni de prietenie, încă n'au luat o hotărâre definitivă. E treaba lor, a lua aceste hotărâri, căci ele singure sunt răspunzătoare în fața popoarelor lor, dacă vor lăsa să treacă prilejul favorabil pentru ele de-ași realiza năzuințele lor naționale.

La finea ședinței s'a votat unanim următoarea ordine de zi:

— *Duma se închină în fața faptelor glorioase ale ostașilor ruși, ea trimite armatei și flotei ruse salutări calde, iar aliaților considerațiuni sincere de respect și simpatie. Duma exprimă increderea puternică, că marile ținte ale actualului război vor fi ajunse și de-a presiune hotărâre neclintite a poporului rus, de-a duce războiul mai departe, până ce vor putea fi octroate dușmanilor Rusiei condițiunile, cari vor asigura pacea Europei și restabilirea dreptului și a dreptății.*

Războiul.

Telegrame oficiale.

Biroul telegrafic ungar ne trimite spre publicare următoarele telegrame oficiale:

Budapesta, 11 Febr. — În Polonia rusească și în Galiția occidentală, afară de lupte de artilerie n'au avut loc evenimente.

Pe linia de luptă din Carpați în sectorul spre apus dela Ujoc am respins atacurile și unele înaintări parțiale ale Rușilor, cauzând mari pierderi dușmanului.

În Carpații păduroși și în Bucovina am avansat din nou, am făcut prizonieri mai multe sute de Ruși și am capturat mitraliere.

Berlin, 11 Febr. — Dela cartierul principal german se anunță: În Argonnes făcând noi un atac am câștigat teren. Am făcut prizonieri 6 ofițeri, 307 soldați și am luat dela dușman 2 mitraliere și 6 tunuri mai mici.

În Vosgii de mijloc și sudici am avut deasemenea câteva succese locale mai mici.

La granița Prusiei orientale luptele au decurs ieri până la sfârșit cu un rezultat favorabil pentru noi, deși mișcarea trupelor noastre o împedeca zăpada mare. Asupra rezultatelor ciocnirii cu dușmanul încă nu putem avea o privire limpede.

Pe câmpul de război din Polonia, la dreapta de Vistula, spre nordvest dela Siepre înaintând, am respins pe dușman în tot locul unde l'am găsit și am făcut prizonieri câteva sute de Ruși. La dreapta Vistulei n'a avut loc nici un eveniment mai deosebit.

Berlin, 11 Febr. — Împăratul Wilhelm vizitând câmpul de război din ost a ținut o vorbire către soldați și și-a exprimat nemărginita lui mulțumire pentru prestațiunile lor grandioase.

— Ați apărat ostul — a zis împăratul — munca dvoastră însă, încă nu s'a terminat, trebuie să rezistați și mai departe în fața dușmanului.

Duminecă, împăratul a luat parte la serviciul divin și după predică adresându-se din nou soldaților și ridicând bastonul de mareșal a zis cu glas înalt:

— Nu mă voi liniști, până când nu voi putea dicta pacea cu ascuțitul baionetelor voastre.

Seara împăratul a dat o cină în vagonul său pentru ofițerii dela a IX-a armată. Înainte de plecare, când cei invitați își ceruse permisiune pentru ca să se retragă, domnitorul a zis către generalul Mackensen:

— Convingerea mea sfântă e că aceasta e unica retragere a armatei a IX-a.

Budapesta, 12 Febr. — Dela cartierul principal se anunță: În Polonia rusească și în Galiția occidentală situația nu s'a schimbat.

Pe frontul din Carpați luptele continuă în toate punctele. Ofensiva aliaților, câștigă pas de pas teren, cu toate că dușmanul opune o rezistență desperată și aruncă în linia de luptă forțele adunate din toate părțile.

Operațiunile noastre în Bucovina progresaază favorabil. Coloanele noastre ce înaintează prin văile munților dând zilnic lupte recuceresc pământul țării. Am ajuns până la linia Siretului.

Berlin, 12 Febr. — Dela cartierul principal german se anunță:

Pe câmpul de război din apus, la țarmul mării după o pauză mai lungă s'au arătat ieri din nou vase dușmane. Aeroplane dușmane au aruncat bombe asupra Ostendei, cari însă n'au făcut pagube în materialul de război.

În celelalte puncte ale frontului au avut loc lupte de artilerie. Dușmanul a întrebuintat foarte multă muniție împotriva pozițiunilor noastre din Champagne, dar nici într'un loc n'a obținut un rezultat mai remarcabil.

Lângă Souain dușmanul a încercat un atac de infanterie. Am respins acest atac și am făcut 120 de prizonieri.

Numărul, anunțat ieri, al Fancezilor făcuți prizonieri în Argonnes a sporit cu 1 ofițer și 119 feciori.

Spre nordvest dela Verdun am cucerit mai multe tranșee ale dușmanului. Francezii au încercat aci un contraatac, purtând cu acest prilej steagul de Genf în fața trupelor. Am respins contraatacul cauzând dușmanului mari pierderi. Aviatori germani au aruncat asupra Verdunului 100 bombe.

În Vosgi la Suderkopfen Francezilor le-a reușit să ocupe în fața pozițiunilor noastre o tranșee mai mică.

Pe câmpul de război din ost a sosit Maj. Sa împăratul.

În urma operațiunilor noastre Rușii au fost constrânși să-și părăsească repede pozițiunile ce le aveau spre ost dela lacurile mazuriene. În unele puncte lupta continuă. Până acum am făcut aproape 26,000 prizonieri, am capturat peste 20 de tunuri și 30 mitraliere. Cantitatea muniției ce ne-a căzut în mână azi încă nici aproximativ nu o putem cunoaște.

În Polonia, la dreapta Vistulei trupele germane au continuat ofensiva, amintită ieri au ocupat Siepre și au făcut iarăș câteva sute de prizonieri.

Pe câmpul de război din Polonia, la dreapta de Vistula nu e nici o schimbare.

România și-a anunțat neutralitatea.

Berlin. — „Petersburger Courier” anunță din sursă bine informată că **Sassonow** a fost în cunoștință din București, că România nicidecum nu gândește ca să ia o atitudine dușmană monarhiei austro-ungare.

Un aviator cade în Dunăre cu aparatul său.

București. — Un aeroplan austro-ungar pe țarmul Dumării a făcut un sbor de recunoaștere în Serbia. Aviatorul împlinindu-și deplin misiunea, aeroplanul a fost lovit la întoarcere de un glont sârbesc. Aviatorul s'a coborât de-a

dreptul
imediat
rului căz
până când
vul aviat

Milan
Sofia: A
ciei, ca s
Turcilor
tru acest
cupe m
Chios și
mențină
curești. C
Angliei.

Bucur
avant-tru
durea Fra
aceasta în
Bucur
autentică
spitalele
ținea as
ungare.

Roma
za unei t
italiene a
unei dem
prin care
în acțiune
nul italian
tuală a lu
facă pe l
clamată.
sus — est
dintre cel
diale: mi
sea pe la
întime cu
baronul S
să facă un
de răspun
de bine c
Italia se
Români.

De sig
că svonur
rite rele,
loace nu
a Români
fi produsă
dacă Itali
afirma nu
mandate c
gata decă

Roma
rea la Ro
pagandă r
economic
înființat. C
istoric și a
tichități g
Neapoli c
comună a

Vor fi
din Italia
ritelor sub
rite de Lig
conferință
al Ligei it
Ligei să s
toată Itali
opinia pul
năzuințelo
problemele
istoric înt
gate de in

dreptul în Dunăre. Aviatorii cari s'au ridicat imediat în aer pentru ca să-i dea ajutor aviatorului căzut în Dunăre, i-a neliniștit pe Sârbi, până când a reușit a-l salva din Dunăre pe bravul aviator împreună cu aparatul său.

Englezii doresc că Grecii să le apere Egiptul.

Milan. — „Giornale d'Italia” anunță din Sofia: Anglia a făcut din nou propunere Greciei, ca să-i ajute la apărarea Egiptului contra Turcilor cu cel puțin un corp de armată. Pentru acest ajutor Anglia a oferit Greciei, să ocupe militărește insula Ciprus. Iar insulele Chios și Mitilene să le țină în posesiune și să se mențină nestirbite hotărârile păcii dela București. Grecia afirmativ a respins propunerea Angliei.

Rușii se pregătesc să evacueze Cernăuțul.

București. — Ziarele românești anunță că avant-trupele austro-ungare au ajuns prin pădurea Franzenthal în fața Cernăuțului. (Știrea aceasta încă n'a fost confirmată din altă parte).

București. — După știrile sosite din sursă autentică Rușii au început ieri să evacueze ieri spitalele și să mute oficiile în Rusia. Poporațiunea asteaptă agitată sosirea trupelor austro-ungare.

Relațiunile italo-române.

Roma. — Ziarul „Messaggero” scrie: Pe baza unei telegrame din Roma mai multe ziare italiene au publicat o informațiune că, în urma unui demers diplomatic al guvernului român, prin care cerea să afle dacă Italia ar intra și ea în acțiune îndată ce România ar face-o, guvernul italian ar fi răspuns că, în situațiunea actuală a lucrurilor, nici un fapt nu s'a ivit care să facă pe Italia să părăsească neutralitatea proclamată. Știrea aceasta — scrie ziarul de mai sus — este pur și simplu fantastică. Raporturile dintre cele două țări sunt dintre cele mai cordiale: ministrul României la Roma merge adesea pe la Consulta și este în raporturi personale intime cu ministrul afacerilor străine al Italiei, baronul Sonnino, și nu s'ar fi gândit vre-odată să facă un pas diplomatic greșit, cerând o notă de răspuns. La București se știe acum destul de bine ce se gândește la Roma, precum și în Italia se știe ce chestiuni anume preocupă pe Români.

De sigur — adaugă ziarul sus pomenit — că svonorile sunt răspândite cu tendințe de spirite rele, dar este iarăș sigur, că astfel de mijloace nu reușesc. Cât despre intrarea iminentă a Românilor în acțiune, și de întârzierea ce ar fi produsă de o nesiguranță asupra chestiunii, dacă Italia va urma intrarea României, putem afirma numai atât: că furniturile militare comandate de guvernul român în Italia nu vor fi gata decât în Aprilie viitor.

Activitatea ligei italo-române.

Roma. — Liga italo-română a hotărât ține-rea la Roma a unui sir de conferințe de propagandă menite să slujească scopurilor politice, economice și intelectuale pentru cari Liga s'a înființat. Cea dintâi conferință o va ține marele istoric și arheolog Ettore Pais, profesor de anticități grecești și romane la Universitatea din Neapoli care va vorbi despre „obârșia etnică comună a celor două națiuni latine.”

Vor fi apoi invitate mai multe personalități din Italia și România să vorbească asupra diferitelor subiecte în legătură cu scopurile urmărite de Ligă. D. Dr. Istrati va fi invitat să ție o conferință. Pe lângă aceasta, comitetul executiv al Ligei italo-române, a hotărât ca pe cheltuiala Ligei să se publice și să se răspândească în toată Italia broșuri prin cari să se lămurească opinia publică italiană asupra condițiilor și năzuințelor neamului românesc, ca și asupra problemelor naționale, cari fac ca în acest ceas istoric interesele Italiei să fie așa de strâns legate de interesele României.

Ziarul „Libertatea” „Foala Inter.” și revista „Cosinzeana” — sistate.

Primim spre publicare următoarele înștiințări:

Iubiți abonații și cettori ai foilor

„Libertatea” și „Foala Interesantă”!

Incepând cu nrul de Joia trecută (4 Febr. n.) foile (derogatoriile) administrative — întemeindu-se pe noua lege de presă care prescrie între altele, că editorul și redactorul responsabil al unei foi trebuie „să locuiască fără întrerupere în țară” — au oprit pe timp nehotărît scoaterea foilor noastre, din cauza că directorul și editorul „Libertății”, părintele Ioan Moța, se află în străinătate, iar la plecarea sa din țară, n'a înștiințat foilelor administrative despre nici o schimbare în editarea și redactarea mai departe a foilor.

Înștiințarea din partea noastră a unui nou editor și redactor, n'a fost primită, pentru că aceasta editorul vechiu trebuie s'o facă.

Nădăduind că părintele Moța (care de altfel a plecat de aici cu pașaport în toată regula și în timpul de față petrece în București, unde își vede de sănătate sub îngrijirea unui medic de acolo), va sosi în curând acasă, ori că în vremea cea mai scurtă, aducându-i-se la cunoștință oprirea foilor, va face toate cele de lipsă ca scoaterea ei să nu sufere multă întârziere, — rugăm pe abonații și pe toți cettori „Libertății”, să ție la cunoștință fără suspărare, oprirea aceasta venită pe neașteptate chiar în aceste vremuri grele și să fie cu puțină răbdare până atunci, până când va putea ieși din nou foala, fără nici o piedecă.

Cei ce au banii trimiși înainte pentru foale, n'au a se teme de nici o pagubă, că îndată ce se va putea face față cerințelor legii, vor primi iarăș regulat foala, — cauția foilor rămâne și pe mai departe depusă.

Orăștie, la 9 Februarie 1915.

Redacția foilor „Libertatea”.

Fiind proprietarul și directorul revistei „Cosinzeana” d. Dr. Sebastian Bornemisa, dus la milite încă dela începutul răboiului, în absența d-sale, din cauze neașteptate de noi, suntem siliți a suspenda pe un timp oare-care apariția revistei. Una dintre multele cauze și greutăți, e și aceea, că oprindu-se scoaterea foilor „Libertatea”, nu mai funcționează deocamdată nici tipografia, prin urmare până se vor lua alte măsuri n'avem unde tipări revista.

„Cosinzeana” însă nu înceată prin aceasta, ea va apărea de nou cât de curând, de aceea, rugăm pe mult stimatul nostru abonați să ție numai cu răbdare, că pentru banii ce-i mai au la noi, vor primi la timpul său revista cu un material îndoit de bogat.

Orăștie, 9 Februarie 1915.

Redacția „Cosinzeanei”.

INFORMAȚIUNI.

Arad, 13 Februarie n. 1915.

Convocare.

Prin aceasta convoc

adunarea generală ordinară

a Reuniunii femeilor române din Arad și provincie pe ziua de 8 21 Februarie a. c. la ora 4 d. a. în localul ziarului „Românul” din Arad, strada Zrinyi nr. 1 a.

Programul adunării generale:

1. Deschiderea adunării generale.
2. Alegerea unei comisii pentru verificarea procesului verbal al adunării.
3. Raport anual despre anul 1914.
4. Raportul casierei pe anul 1914 și cenzurarea socotelilor.
5. Alegerea oficialilor și comitetului Reuniunii pe ciclul 1915—17.
6. Votarea bugetului pe anul 1915.

7. Propuneri și interpelări.

8. Închiderea ședinței.

Convocarea se face numai în ziar și așa rog on. membre să se prezinte fără să aștepte altă invitare.

Arad, 28 Ianuarie (10 Februarie) 1915.

Sofia Beleş, m. p. prezidentă.

— Luni fiind sărbătoare — Intimpinarea Domnului, — numărul viitor al ziarului nostru va apărea Marți seara.

Apucături nevrednice. Sub acest titlu „Unirea” din Blaj scrie: O foaie din Oradea-mare „Nagyvárad Napló” în numărul său din 29 Ianuarie 1915 publică un articol sub titlul „Hosszu Vazul szamosujvári püspök és a magyarországi románok”, care articol aproape din cuvânt în cuvânt îl reproduce — și „Kolozsvári Hirlap” în numărul său din 31 Ianuarie.

Articolul e un galimatias, nu are nici cap, nici coadă, e lipsit de orice actualitate, și finuta patriotică a Românilor din Ungaria în timpul crizei actuale o aduce în legătură cu episcopia de Hajdudorogh și cu numele domnilor Octavian Goga și Vasile Lucaciu și cu a P. S. S. episcopului de Gherla, căruia îi atribuie intențiunea de a incorpora diecezei de Hajdudorogh unele părți marmatiene și sătmărene ale diecezei sale, și face insinuarea aceasta pe baza unor „informațiuni autentice”, pe cari le-ar fi primit dela d. Teofil Dragoș, director de bancă în Baia-mare.

Aflând domnul Dragoș de cuprinsul acestui articol, s'a grăbit pe cale telegrafică a da cea mai hotărâtă desmintire. Și somată foaia oradana a se declara, cum a ajuns la publicarea articolului din chestiune, în numărul său din 4 Februarie a revocat și rectificat cele publicate mai înainte. Ce va face „Kolozsvári Hirlap”, nu știm.

Umblând mai deaproape după izvorul unor asemenea publicațiuni, cari se repetă azi într'un ziar, mâne într'altul și toate au de scop a scărița numele bun și reputația episcopului nostru dela Gherla. — ca răspuns, durere, a trebuit să constatăm, că insinuările acestea sunt a se reduce la nefericita intoleranță confesională, ce nici în timpuri așa de grele, cum sunt cele de față, nu vrea să dispară dintre noi.

Intrebăm: Cui cred să facă servicii făuritorii de atari nevrednice insinuări? Și cum de asemenea insinuări cu predilecție se îndreaptă împotriva P. S. Sale dela Gherla, despre care e știut, că nici când n'a avut nici cel mai mic conflict cu reprezentanții bisericii surori greco-orientale?

Noi am tăcut și de dragul păcii și în vederea vremilor grele tot mai tăcem. Dar dacă aceste apucături nevrednice nu vor înceta, vom fi siliți a ieși pe față.

Și atunci tot noi vom fi de vină, că facem confesionalism?

Să se știe însă, că onoarea arhierilor noștri, este onoarea bisericii noastre. Și noi apărarea bisericii noastre o servim. Și cinstea bisericii noastre vrem s'o apărăm fără preget, și cu rizicul de a fi acuzați de confesionalism.

Atâta deocamdată. Și în laturi cu „apucăturile nevrednice”!

Glotașii cari au cerut absolvare și n'au primit încă răspuns la cererea lor — după cum se anunță din Viena — în baza unei ordinațiuni a ministrului de războiu au să se prezinte imediat la trupa căreia aparține pentru începerea serviciului militar. Excepție fac numai acei glotași, cari au fost avizați, că nu sunt obligați să se prezinte, până nu li se va rezolvi cererea.

O nouă operă românească. — „Copilul haiducilor” de D. Andreescu-Iași. Din București se anunță: „La moartea boerului Negri, Codreanu, sluga sa credincioasă fugi în codru, unde făcându-se haiduc, crește un copil al lui Negri, căruia boerul Canta îi orânduise moartea. Mai târziu Sorin, copilul lui Negri, află secretul, și întâmplarea face ca tocmai el săucidă pe Canta, care furase pe Irina, fata lui boer Neculcea, și o duse în codru spre a o sili să-i fie nevastă. Sorin iubește și este iubit de Irina, însă ea nu vrea să stea în codru. El însuși o aduce la tatăl său, boer Neculcea. Mai târziu, fiindu-i dor de

Irina, pleacă la târg, unde află că capul său este pus la preț. Sorin se dă prins, este condamnat, însă Irina îl cere de bărbat și astfel îl scapă de la moarte. Părinții ei o alungă, și cu toate că însuș Vodă a cununat-o, tatăl său nu vrea de ginere un haiduc. Vodă, căruia Codreanu, tatăl adoptiv a lui Sorin, îi spusese tot secretul, spune lui Sorin că vitejii se luptă la hotare nu în codru; și cum tătarii năvăliseră în țară, Sorin lasă pe Irina și pleacă la luptă. Irina se duce la mănăstire, unde Sorin o revăsește, și unde Vodă în fața tuturor boerilor îl recunoaște de fiul lui Negri, și-l face mare-hatman peste toată ostirea sa.

Acest subiect a fost învăluit într-o haină muzicală de către compozitorul Andreescu-Iassy; compozitorul Enescu a făcut lectura partiturii, care deși foarte complicată, totuși cuprinde deslușit tema muzicală națională. Așteptăm montarea acestei opere.

Aducerea acasă a cadavrului eroului Ionaș Antal. Primum următorul anunț funebru: Cu adevărat durere aducem la cunoștință tuturor rudeniilor, prietenilor și cunoscuților, că tânărul Ionaș Antal, stegar ces. și reg. în regim. de infanterie nr. 63, absolvent de agronomie, și-a jertfit tânăra-i viață pentru tron și patrie în etate de 26 ani, murind — în 11/24 Decembrie 1914 în spitalul civil din Ciaslav, în Bohemia, — moarte de erou în urma ranelor, ce i le-a cauzat o lovitură de șrapnel în luptele din Polonia-rusească, după ce dela începutul mobilizării a luptat vitejește în șirurile prime în toate luptele regimentului său. Scumpele sale oseminte se vor transporta din Ciaslav la *Toplița-română* și se vor așeza între ai săi în cimitirul familiar, sosind coșciugul probabil prin 2/15 Februarie.

Dumnezeu să-l odihnească! *Toplița-română*, Ianuarie 1915. Dumitru Antal și Ileana n. Cristea părinți, Anița, măritată Dușa, Luța, măritată Dr. Morariu, Dumitru, Gogu, Mișuța, Ilie, George, Toderică, frați și surori. Dr. Alexandru Morariu, Nicolae Dușa, cumnați. Ileana Morariu, Leon Dușa, Mitruță Dușa, Ileana Dușa, Anița Dușa, nepoți și nepoate. Grigore Cristea și Domnița n. Coman moși. Maria Cristea, mărit. Rusu, Dr. E. Miron Cristea, episcop, Elvira Cristea măritată Becker, Ioan Rusu, preot, Paul Becker, medic veterinar, unchi și mătușe.

Cazuri de moarte. Primum următorul anunț funebru: Cu inima îndurerată aducem la cunoștință neamurilor prietenilor și cunoscuților că prea iubitul nostru soț, tată, soț, moș și frate **Dimitrie Dobrău**, Joi în 29 Ianuarie st. v. (11 Febr. n.) după un morb îndeungat, împreună cu multe și grele suferințe a trecut la cele eterne în al 87 an al vieții. Inmormântarea se va face Duminecă, în 1/14 Febr. a. c. dimineața și anume: la 8 ore a. m. se va transporta corpul dela locuința aflătoare în strada György Nr. 43 la sfta biserică, unde va sta sub decursul sitei Liturghii, iar la 11 ore, după prohodire, se va petrece la mormânt, în grădina familiară dela mormântii de jos. Arad, la 31 Ian. (13 Febr.) 1915. Fie-i țărâna ușoară și memoria vecinică. Văd. Catita Dobrău n. Vidicky soție, Vasiliu Simon, Ioan Raicu, Ilie Mișuța gineri. Văd. Catita Drecin, Văd. Maria Radovan, Iuliana Simon, Pavel Dobrău fii și fiice, Văd. Iuliana Do-dean n. Dobrău soră, Iosif, George, Eugen Dobrău și alți număroși nepoți și strănepoți.

— Tânărul fruntaș **Dimitrie Vasilon** după un morb scurt a încetat din viață în vârstă abia de 20 ani. Inmormântarea a fost Marți, în 9 Februarie în comuna Furdea.

Il deplâng: nemângăiata soție Gizella, copilul Caius, părinți, frații și numeroase rudeni.

— **Georgiu Robu**, notar cercual în Halmăgel după un morb scurt a decedat în 7 Febr., în etate de 46 ani.

Inmormântarea s'a făcut Marți în 9 Febr. n. în cimitirul din Halmăgiu. Il deplâng: Iulia Robu n. Imperat soție, Alexandru Robu, Veturia Robu fiice, Dr. Nic. Robu medic, Dr. Ioan Robu avocat frați, Nic. Robu notar pens. tată, Georgiu Imperat, Maria Imperat soćrii, Berta Vancu mătușă, Aurelia Dr. Robu, Valeria Dr. Robu, Enea Joldea diacon, Elena Joldea, Ioan Imperat, Iulia Imperat cumnați și cumnate, Eugenia Robu, Mărioara Robu, Cornelia Robu, Dorica Ro-

bu, Cornel Imperat, Georgiu Imperat, Ionel Robu, Vioara Robu nepoți și nepoate, Nic. Bolboca prot., Amalia Bolboca, Ioan Bolboca teol. univ., Lucretia Puticiu n. Lenca, Andreiu Puticiu, Alexandru Puticiu rudeni, Elena Cosma. Odihnească în pace.

Ultima oră.

MARI LUPTE LA UJOC.

Budapesta. — Corespondentul de pe câmpul de de războiu al ziarului „Pesti Hirlap” anunță: La Ujoc, spre nord dela Muncaciou sunt în curgere mari lupte cu trupele întărite ale Rușilor.

STATUL MAJOR RUSESC FĂCUT PRISONIER ÎN RĂDĂUȚ.

Budapesta. — „Az Est” anunță din Bistrița: Rezultatul cel mai frumos al biruințelor noastre din Bucovina l'am avut ieri. Trupele noastre au intrat în Rădăuț. Soldații au sosit în Rădăuț așa de repede încât surprinzându-l pe dușman, statul major rusesc nu a mai avut vreme să se refugieze, ci a fost făcut prizonier de către soldații noștri. Șeful statului major rusesc, un general, s'a sinucis.

Bistrița. — Inaintarea noastră în Bucovina se execută cu o repeziciune și o energie, încât Rușii se retrag în grabă, fără să opună rezistență, iar cei cari rămân îndărăt sunt făcuți prizonieri în massă de către trupele noastre. Rușii au încercat la Visniz să oprească inaintarea trupelor noastre, dar au fost înfrânți și așa au renunțat de a mai rezista.

GUVERN P. P. CARP?

București. — „Adevărul” scrie următoarele: — Un fruntaș liberal a întreprins o anchetă pentru a afla ce anume intențiuni ar avea regele și unii din politicianii cari sunt considerați ca oameni ai palatului.

Ancheta acestui fruntaș ar fi ajuns la rezultatul că dacă s'ar cere regelui intrarea în acțiune contra dublei alianțe, suveranul ar fi gata să concedieze cabinetul actual și să dea guvernul d-lui Carp care ar fi asigurat pe rege că-i poate da un minister cu reprezentanți din toate partidele și cu asigurarea că va impune o neutralitate deținută, și, la nevoie, o acțiune alături de Austro-Ungaria.

În schimb d. Carp ar fi cerut regelui ca odată cu constituirea guvernului său, să-i dea și decretul pentru proclamarea stărei de asediu.

Inregistrăm și acest svon, deși îl credem fantozist.

CONDAMNAREA LUI WLADIMIR BURTZEW.

Viena. — Curtea de justiție din Petrograd cu participarea reprezentanților claselor sociale a judecat procesul lui W. Burtzew implicat pentru publicarea mai multor articole în ziarul „L'avenir” ce apărea la Paris. Burtzew a fost condamnat la deportare pe viață, la pierderea tuturor drepturilor, civile și politice și la confiscarea averei. Amănunte urmează. — Cor.

O GROAZNICĂ FURTUNĂ PE MAREA-NEAGRĂ.

București. — O groaznică furtună s'a deslășuit pe Marea-Neagră. O telegramă din Sofia spune că orașul Anchialos situat pe țărmul Mării la două ore departe de Burgas, a fost înecat, surpându-i-se digul de apărare. Amănunte lipsesc.

Pentru vetrele ostasilor.

Pe lista dnei Silvia Pap din Arșiș au contribuit următorii:

Ioan Opra 40 fil., Klein Imre 20 fil., (indescifrabil) 1 cor., Iosif Lobonc 20 fil., Oligor Blai 20 fil., Vancu Oprea 20 fil., Milovan Filipaș 20 fil., Gduia Piseu 20 fil., Ioan Pribac 20 fil., Piseu Lucretia 20 fil., Magdalena N. 50 fil., Giula Sabau 50 fil., Medve György 10 fil., Ciurbe

Senzian 10 fil., Pfau András 1 cor., Mariuța Achim 20 fil., Sofie Stan 20 fil., Giula Stan 10 fil., Bogdan Sănduț 40 fil., Ubane T. Tery 04 fil., Kocmagun Man 04 fil., Oana Boge 10 fil., Drăgutin Demeterné 1 cor., Drisca 10 fil., Hui Mariuța 30 fil., (indescifrabil) 10 fil., Dragan Ioan 10 fil., Tresca Tnin 10 fil., Sofie Biserca 20 fil., George tSan 40 fil., Teodor Pribac 1 cor., Schauer Gáspár 2 cor., Wolf Béla 2 cor., Silvia Popp 2 cor. Total 15.68 cor.

POȘTA ADMINISTRAȚIEI.

George Duma, Staierlac. Am primit 2.40 cor. în abonament pe Februarie a. c.

Iuliu Moise, Pálmajor. Am primit 7 cor. în abonament până la 31 Martie a. c.

Vasile Spătan, Armeni. Am primit 20 cor. în abonament până la 31 Mai 1915.

Redactor responsabil: Constantin Savu.

Convocare.

Prin aceasta convoc adunarea generală a „Reuniunii de inmormântare” din Borgo Suseni (Felsőborgó), pe Duminecă în 21 Februarie 1915, 2 ore d. a., în școala confesională din loc, la carea, domniile membrii, sunt invitați a lua parte.

Obiectele de pertractare sunt:

- Deschiderea adunării prin președinte;
- Raportul general al presidentului, despre starea „Reuniunii” cu finea anului 1914;
- Censurarea și aprobarea rațiocinului „Reuniunii”, despre anul 1914;
- Eventuale propuneri;
- Alegerea oficianților și comitetului „Reuniunii” pe un nou period de 3 ani, 1915, 1916 și 1917.
- Inchiderea adunării.

Borgo-Suseni (Felsőborgó) la 7 Febr. 1915

Presidentul Reuniunii

Eliseu I. Dan,
paroh

(Re 2364—1)

Mulțămită publică.

Neputând mulțami în particular toți amicii și cunoscuții de aici și în departare car. au binevoit a-mi adresa uvinte de mângăiere și condolare din incidentul p.e. derei iubitului meu soț

Dr. At. Marienescu

vin pe a eastă cale a le mulțami pentru manifestarea de stimă ce au arătat față de defunctul. Sibiu, 10 Februarie 1915.

Văd. Ana Marienescu.

Vând și cumpăr

Cartofi, Freceței (tarhană), Blănină,

Unscare de porc, Paie și napi p nutreț per maja metrică și per vagon

Kalmár Endre

prăvălie de produse.

Arad, colțul străzilor Asz-talos S. și Chorin.

Ka 2361

La ...
Arad, s

se află de
bisericești

Cantorul
cernel, ut
împreună
ricesc. Ar
Bugigan.
gat în pă

Carte de ru
găierea fi
rodiaconu
năstire Si

Acaftistul
Dumnezeu
foarte evl
piele negr

Acaftistul P
nezeu și
roșie

Acaftistul P
nezeu și

Patima și n
torului no
până, au

Epistolia D
legată

Visul Născă
Rugăciunele
ești alese
vățător. P

Culegere de
Mărgăritaru
ciuni și c
bunțile v
în piele 3

Icoana sufl
cântări bis
gată în ca
Mântuirea s
legată

Noul Testam
rului nost
Noul așeză

Cele 8 glasn
gat 150,
Noul Testam
liile după
de Arhier

M. Sadovea
Thomas Ca
eroicul în
engleză d
fie. Prețul

Em. Grigore
Bucovina
Em. Grigore
Schite dir

Em. Grigore
Dim. Canter
Gustave Fl
toric. Tra

In
neg

GAB
Piața A

Telefon

La „Librăria Concordia”

Arad, str. Deák Ferenc nr. 20
se află de vânzare cărți de rugăciuni,
bisericești, literare, populare etc. etc.

- »Cantorul bisericesc» sau cuprinsul ve-
cernei, utreniei și liturghiei pe 8 glasuri,
împreună cu rânduiala serviciului bise-
ricesc. Aranjat de învățătorul *George*
Bugigian. Prețul: broșat Cor. 10—, le-
gat în pânză 12—, în piele 14—
- Carte de rugăciuni pentru folosul și mân-
găierea fiecărui creștin. Intocmită de ie-
rodiacul Damaschin din Sfânta Mă-
năstire Sinaia. Legată 2—
- Acaftistul prea sfintei Născătoare de
Dumnezeu și alte Acafiste și rugăciuni
foarte evlavioase și de folos Legată în
piele neagră aurită 3 50
- Acaftistul Preasfintei Născătoare de Dum-
nezeu și alte rugăciuni. Legate în piele
roșie 3 20
- Acaftistul Preasfintei Născătoare de Dum-
nezeu și alte rugăciuni Legată în os alb
Patima și moartea Domnului și Mântui-
torului nostru *Isus Hristos*. Legată în
pânză, aurită 2—
- Epistola Domnului nostru Isus Hristos*
legată —20
- Visul Născătoare de Dumnezeu*. Legată
*Rugăciunile școlarilor și cântări biseri-
cești așezate și întocmite de N. Ștef* în-
vățător. Prețul —50
- Culegere de cântări bisericesti* legată —30
- Mărgăritarul sufletului*. Carte de rugă-
ciuni și cântări întocmită pentru tre-
buințele vieții. Legată simplu Cor. 1—
în piele 3 20 Cor. în catifea 5 60
- Icoana sufletului* Carte de rugăciuni și
cântări bisericesti. Legată 1— Cor. le-
gată în catifea 5 60
- Măntuirea sufletului*. Carte de rugăciuni
legată —80
- Noul Testament* al Domnului și Măntui-
torului nostru *Isus Hristos* —70
- Noul așezământ*. Legată 1 20
- Cele 8 glasuri sau Octoihul cel mic*. Le-
gat 1 50, 1 60, 2— și 2 40
- Noul Testament*. Partea întâia. Evenghe-
liile după Mateiu, Marcu, Luca și Ioan,
de Arhierul Sofronie Craioveanul 4—
- M. Sadoveanu* Povestiri din războiu 2—
- Thomas Carlyle*. Eroi, cultul eroilor și
eroicul în istorie. Traducere din limba
engleză de C. Antoniadă dr. în filozo-
fie. Prețul 2—
- Em. Grigorovitz*. »Chipuri și graiuri din
Bucovina». Ilustrațiuni de N. Bran 2 50
- Em. Grigorovitz*. »Cum a fost odată».
Schite din Bucovina, cu 84 ilustrațiuni 2 80
- Em. Grigorovitz*. Schitul Cerebucului 1—
- Dim. Cantemir*. »Descrierea Moldovei» 1 90
- Gustave Flaubert*. »Salambo». (Roman is-
toric. Trad. de Ludovic Dauș 2—

Haine de vară,

pardesiuri, haine pentru bărbați, haine pentru baluri, artici de toaletă, umbrele, per-
dele de dantele și de pânură se curățese și vopsese cu multă grijă și specialitate în

stabilimentul meu industrial de vopsitorie de pânuri și de curățitorie chimică,

aranjate cu cele mai noi mașini din străinătate. — Despărțământ special pentru
curățitul, vopsitul pălărilor pentru bărbați și femei. — În cazuri de moarte hai-
nele de pânură și de mătasă, hainele pentru bărbați etc. se vopsese grabnic în
negru. — Hainele de bărbați date spre curățire se și reparază cu specialitate în
croitoria mea specială. — Serisori de recunoștință din toate părțile țării.

Lucza József, vopsitor de pânuri și curățitor chimic Szeged.

TELEFON:
994.

Pravalle și stabiliment principal:
str. Laudon, nrul 9, colțul
pieței Valeria. (Lu 2106)

TELEFON:
994.

Premiat cu medalia cea mare la expoziția milenară din Budapesta în 1896.

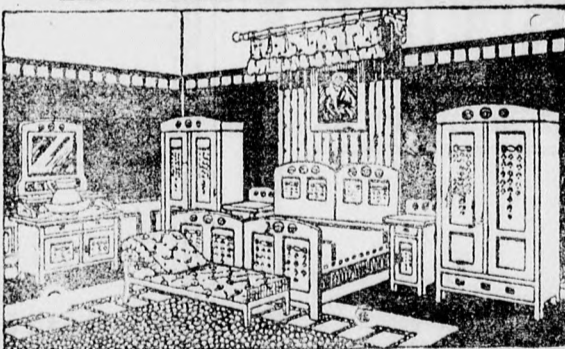
Turnătorie de clopote. — Fabrica de scaune de fier pentru clopote alui

Fiul lui Antoniu Novotny, Timișoara-Fabric.

Se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a
clopotelor stricate, spre facerea de clopote întregi, armonioase pe garanție
de mai mulți ani, provăzute cu ajustări de fier bătut, construite spre a
înțoarca cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o
lature fiind astfel scutite de crepare. — Sunt recomandate cu deosebire
CLOPOTELE GĂURITE, de dânsul inventate și premiate în mai multe
rânduri, cari sunt provăzute în partea superioară — ca violina — cu
gauri ca figura S și au un ton mai intensiv, mai adânc, mai limpede, mai
plăcut și cu vibrarea mai voluminoasă decât cele de sistem vechiu, astiel
că un clopot patentat de 327 kgr. este egal în ton cu un clopot de 461 kgr.
patentat după sistemul vechi. — Se mai recomandă spre facerea scaunelor
de fier bătut, de sine stătătoare. — spre preajustarea clopotelor vechi cu
ajustare de fier bătut — ca și spre turnarea de toace de metal. —
Prețuri-curente ilustrate trimis gratuit.

STEFAN SLADEK jun. fabrică de mobile VARȘET, strada Kudritzner numărul 44—46.

Cea mai renumită
mare fabrică de mobile
din sudul Ungariei (Versecz).

Pregătește mobilele cele mai moderne
și luxoase cu prețuri foarte modeste.

Mare depozit de piane excelente, co-
voare, perdele, țesături foarte fine și
mașini de cusut. — (Sa 113)

In atențiunea negustorilor!

Acoperirea trebuințelor de
ciocoladă și zaharicale pen-
tru prețuri de fabrică. :: ::
In depozit: Kugler, Hel-
ler, Túrth și Manner. :: ::

GÁBOR MIKLÓS Arad,
Piața Andrásy, colțul Salacz utca
Telefon 1059. Telefon 1059.

(Ca 2270)

CORNEL JUCU

mare stabiliment
pentru aranja-
mente moderne
de școale și bi-
serici. ::

LUGOS,

strada Hunyadi nr.
11 și str. Cervin 8.

Telefon 24.

Ja 762

Cea mai bună apă de dinți premiată la mai multe expoziții internaționale cu cele mai mari distincții.

500 cor.
plătesc același care după întrebuințarea
apei de dinți **BARTILLAS**
—o sticlă 80 fil.— mai are durere
: de dinți sau miroasă gura. :

Ed. Bartilla-Winkler's Nachf.

;; **L. PLAN** ;;
Wien, X. Goethegasse 7.

Se poate cumpăra în toate apotecile și drogheriile. Să se ceară pronunțat **Apă de dinți Bartilla**; pentru denunțările falsificațiilor plătesc onorabil. În comunele în care nu se poate căpăta această apă trimit franco 7 sticle pentru prețul 5 cor. 80 fil.

Dacă voești

să cumperi bijuterii moderne și veritabile, adresează-te firmel:

Slepák A.

bijutier,
ceasornicar
și
auritor

MAROSVÁSÁRHELY, Széchenyi-tér nrul 41.

Magazin de ceasuri civețiene, de aur, argint, oțel, nichel p. buzunar și ceasuri cu pendulă. — Bijuterii fine și Brillante, obiecte de lux veritabile de argint și argint de China, obiecte optice.

În marele meu atelier se execută tot felul de bijuterii și se reparază cu specialitate bijuterii și ceasuri. — Prețuri convenabile, servicii prompt. Se 2072

Prima specialistă vieneză de corsete

JOSEFINA BINDER

LUGOJ, strada Bonnaz numărul 13.

(Bi 2197)

Imi iau voia a atrage luarea a-minte a onor. dame din Lugoj și împrejurime asupra corsetelor mele fără balene, cari formează o talie frumoasă, fără de a strânge sau apăsa.

Ajunge o singură încercare pentru a se convinge despre bunătatea acestora. Prețul e foarte convenabil, cel mai ieftin deja 8 coroane.

Recomandându-mă deosebitului sprijin, semnez cu distincție stimă și considerație, gata de a servi on. public.

JOSEFINA BINDER.

Fiecare corset este produsul meu propriu și nu marfă de fabrică. Se efectuează corsete și corsete după măsură.

Corsete pentru ținută dreaptă, bandaje de dame pentru anumite stări, pentru vătămătură și altele se găsesc aici în mare asortiment

Se primesc reparații și se efectuează — ieftin.

ATELIER DE CURELĂRIE, ȘELĂRIE și COFERĂRIE
O RENDT G. & FEIRI W.
ODINIOARĂ SOCIETATEA CURELARILOR
Strada Cisnădiei 45. SIBIU, Heltauer-gasse 45.

Magazin bogat în articole pentru curățat, călărit vânat, sport și voiaj, poclăzit și procovături, portmonee și bretele solide și alte articole de galanterie pe lângă prețurile cele mai moderate. CURELE DE MAȘINI, CURELE DE CUSUT ȘI LEGAT SKY (vârzobi), permanent în depozit. Toate articolele în branșele numite și reparatura lor se execută prompt și ieftin. Liste de prețuri la cerere se trimit franco. (O-9)

Comandele prin poștă se efectuează prompt și conștientios.

PRAV DE PELE HÖFER

Acest prav impregnat cu acid boric a cărui efect excelent e în general cunoscut, se pregătește în trei tărimi.

No I. prav de stropit pentru copii . . . à cor. —80

No II. Pudră, albă crem. sau roză . . . à cor. 1—

No III. Prav de stropi pentru bărbați à cor. 1—

»Babysoap« Höfer (săpun pentru copii).

Numai acele sunt veritabile, cari poartă pe fâșia de pe cutie și pe capacul cutiei iscălitura »H Ö F E R«.

Săpun Höfer à cor. —70.

de tot neutral și inofensiv, se poate căpăta în toate farmaciile din țară și străinătate și dela :

Zentral-**HÖFER'S APOTHEKE** WIEN III.
Versendungsdepot Ungargasse 14.
(E 1968-50)

**Dacă suferi în
DURERI DE STOMAC!**

Fără durere în timpul cel mai scurt și cu siguranță, chiar și cele mai neglijate cazuri, folosește

„LAXA“, (purgativul de fier) a lui Sándor,

care curățește stomacul și intestinele de toate materiile nefolositoare cari sunt lipite de ele și prin aceasta împiedică incuierile și toate morburile ce ar proveni din aceste, ș. a.: durere de cap, sgârceluri, arsuri, apăsare de stomac, iritare de vomare, greață, răgăleli etc.

0 sticlă costă 50 fil., 6 sticle deodată 2*50 fil., 12 sticle 5 coroane.

Efectul purgativei de fier „LAXA“, va fi permanentă dacă deodată folosim

„Regenolul“ (balsam de stomac) a lui Sándor,

„REGENOLUL“, această esență de stomac vindecă orice soi de morburii de stomac și intestine precum și durerea de cap, curgerea (năpădirea) de sânge, curăță sângele și face apetit în gradul superlativ. În cazuri de colică și iritație de vomare în timpul cel mai scurt are efect.

0 sticlă cu îndrumările de lipsă costă 1*20 fileri.

Originalul „Laxa“ și „Regenolul“ se poate afla la preparatorul original

Sándor Zoltán

farmacist în Erdőszyörgy (Ardeal).

Fiecare sticlă e provăzută cu vigneta „INGEMUL“ la ce e de recomandat să fie cu atențiune!
(Sa 572)

ABONAMENTU
Pe un an . . . 28.—
Pe jumătate an 14.—
Pe 3 luni . . . 7.—
Pe o lună . . . 2.—
Pentru România
străinătate:
Pe un an . . . 40.—
Telefon
pentru oraș și inter
Nr. 750.

În România
de mobilizare,
țiune. Unii au h
cretat războiul
mare energie „
vește atât de p
gic care, între
cuprinde, mai a

Națiunile ca
au în vedere în
ceea, cu îndelur
face pregătirea
luptă, care este
lui Frideric cel
spusa lui Napol
de ani pentru c
singură zi.

O armată m
valoros ar fi pop
oricât de putern
dispus pentru j
pregătește vre
deauna, fără ex
se așează alătur
gătită.

Dar pe lâng
tită victoria iub
Istoria este

Alexandru c
poleon, și imedia
generali mari ai
turor neamurilor
lea, Turenne, M
Mare, Blücher,

S
Aștept mer
Alinător de
Aștept să
Făuritor de
În pieptu-m
Cele iluzii
Și, chiar ne
Durerea, de
Și-atunci su
Voiu pune
Surăde-mi
„Și vino so
Ori vino so
Să dorm, s

Numărul popor